

13.11.2017

Diaarinro 669/11.01.00/2017

Maa-aineslupahakemus tilalle Kivistönsora RN:o 1:78 Viljakkalan kylään

Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunnassa on vireillä seuraava maa-aineslupahakemus:

Hakijat:

Tampereen Autokuljetus, os. Teollisuustie 2, 33960 Pirkkala

Toiminta:

Hakemus koskee maa-ainesten (sora ja hiekka) ottamista tilalta Kivistönsora RN:o 1:78 Ylöjärven kaupungin Viljakkalan kylässä, os. Ylöjärventie, Komi.

Ne, joiden oikeutta tai etua lupa-asia saattaa koskea, voivat esittää asiaan kirjallisen muistutuksen. Myös muilla henkilöillä ja yhteisöillä on oikeus esittää tietoja ja mielipiteitä hakemuksen johdosta. Muistutukset ja mielipiteet tulee toimittaa 15.12.2017 klo 15.00 mennessä Ylöjärven ympäristölautakunnalle, os. Ylöjärven kaupunki / ympäristönsuojelu PL 22, 33471 Ylöjärvi tai sähköpostitse kirjaa-mo[at]ylojarvi.fi

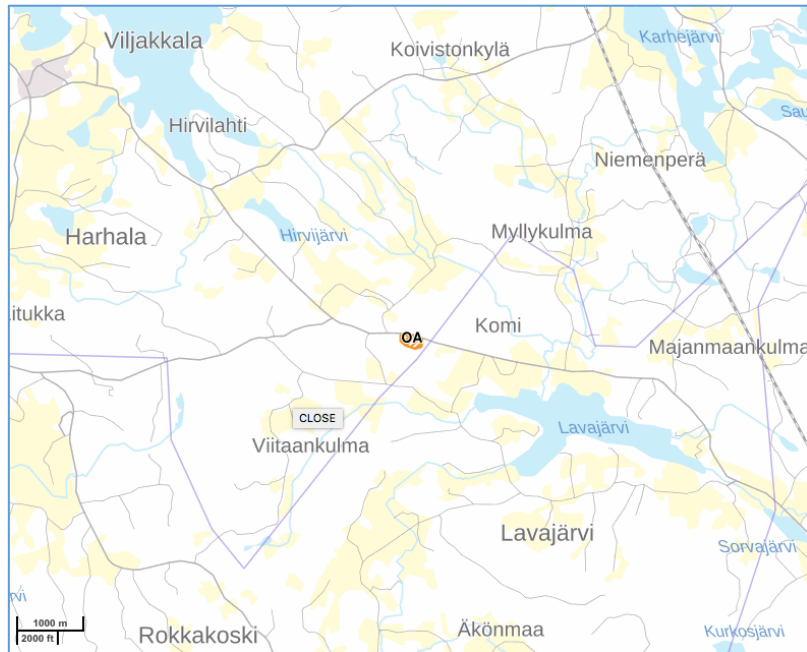
Hakemus on nähtävillä 15.11.-15.12.2017 välisen ajan Ylöjärven kaupungintalolla kaavoituksen ilmoitustaululla, os. Kuruntie 14 33470 Ylöjärvi. Lisätietoja ympäristöpäälliköltä, p. 050 570 2483 tai pentti.keskitalo[at]ylojarvi.fi

Ympäristölautakunta

MAA-AINESTEN OTTOSUUNNITELMA

Tampereen Autokuljetus Oy

YLÖJÄRVI; Viljakkala, Kivistönsora (980-442-1-78)

29.10.2017

Sisällys

1 PERUSTIEDOT	2
1.1 Suunnittelualue.....	2
1.2 Lupatilanne.....	2
2 SUUNNITTELUTILANNE.....	2
2.1 Maakuntakaava.....	2
2.2 Yleiskaava.....	3
2.3 Yksityiskohtainen kaavoitus.....	3
3 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ.....	3
4 LUONNONYMPÄRISTÖ.....	3
4.1 Pohjavesiolosuhteet	4
5 TASAUSSUUNNITELMA JA SEN PERUSTEET	5
6 YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO.....	6
7 MAASTON MUOTOILU JA MAISEMOINTI.....	7
8 YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI	7
8.1 Melu ja pöly.....	8
8.2 Vesistövaikutukset.....	8
8.3 Maisema ja luontokohteet.....	8
8.4 Tarkkailu	9
9 KAIVANNAISJÄTTEET	9
10 TOTEUTTAMINEN	9
Liitteet.....	10

1 PERUSTIEDOT

1.1 Suunnittelualue

Tämä maa-ainesten ottosuunnitelma on tehty Tampereen Autokuljetus Oy:n toimeksiannosta ja se koskee soran ottoa Ylöjärven kunnan Viljakkalan kylässä tilalla Kivistönsora (kiinteistötunnus 980-442-1-78).

Ottoalue sijaitsee Ylöjärven länsiosassa Hämeenkyrön kunnan rajan tuntumassa noin 8 kilometriä Viljakkalan kyläkeskuksesta kaakkoon Ylöjärventien varressa tien eteläpuolella.

1.2 Lupatilanne

Ottoalueella on voimassa Ylöjärven kaupungin myöntämä maa-aineslain mukainen ottolupa, joka on voimassa 30.11.2018 asti. Nykyisen luvan voimassaoloaikana alueella ei ole ollut ottotoimintaa ja uutta lupaa haetaan samalle alueelle.

Viimeksi ottamista on tehty vuosituhannen taitteessa Viljakkalan kunnan 30.8.1999 myöntämällä luvalla.

Uutta maa-aineslain mukaista ottolupaa haetaan 5,5 hehtaarin alueelle 10 vuodeksi kokonaisottomäärälle 646 000 m³. Vuotuinen ottomäärä on noin 64 600 m³.

2 SUUNNITTELUTILANNE

2.1 Maakuntakaava

Ottoalue sijaitsee 27.3.2017 hyväksytyn Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kaava-alueella. Kaava on määrätty tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 § mukaisesti ennen kuin se on saanut lainvoiman (Maakuntahallitus 29.5.2017).

Maakuntakaavassa ottoaluetta koskee merkintä tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Kaavaotteet on esitetty liitteessä 3.

2.2 Yleiskaava

Alueelle ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Ottoalueelta itään päin mentäessä Hämeenkyrön puolella on voimassa 12.7.2002 vahvistettu Lavajärven osayleiskaava, jossa ottoaluetta lähimmät alueet ovat maa- ja metsätalousaluetta M.

2.3 Yksityiskohtainen kaavoitus

Alueelle ei ole laadittu asemakaavaa.

3 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Ottoalue sijaitsee metsätalousvaltaisella alueella, pohjoispuolelta se rajautuu Ylöjärventiehen (tienro 2773), jolle ottoalueelta on liittymä. Ylöjärventien pohjoispuolella kulkee Elenia Oy:n voimalinja lähimmillään noin 170 metriä ottoalueen rajalta.

Ottoalueen ympärille piirrettyä 500 metrin vyöhykkeellä sijaitsee 4 vakituista asuinrakennusta ja 2 lomarakennusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat ottoalueen itäpuolella 80 m ja 200 m päässä ottoalueen rajalta ja lähimmät lomarakennukset pohjoisessa 330 metrin ja idässä 370 metrin päässä (liite 4).

Ottoalueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja kohteita, rakennusperintökohteita eikä muita erityisiä rakennetun ympäristön kohteita.

4 LUONNONYMPÄRISTÖ

Ottoalueen ympäristö on metsätalousmaata, jonka lomassa on pienialaisia peltomaita. Kasvupaikkaolosuhteiltaan alue ja sen ympäristö ovat tuoretta ja lehtomaista kangasmetsää. Ottoalueen puusto ja pintamaat on pääosin poistettu. Maaperä on hiekkaa ja soraa.

Ottoalueen maaston korkeudet vaihtelevat välillä Aiempaa soranottoa on tehty ottoalueen keskivaiheilla, johon on muodostunut erikokoisia monttuja. Korkeimmillaan maasto on alueen pohjoisrajalla, jossa pinnanmuodot mukaillevat Ylöjärvent...
+125,00. Ottoalueen eteläosissa maasto laskee noin tasolle + 105, 00 ...
+108,00, jonka jälkeen maasto on tasaisempaa, loivasti etelään viettävää.

Soranottoalue sijaitsee paikallisesti arvokkaan Niemenmäen harjualueen eteläpuolella, mutta luokitellun harjurajauksen ulkopuolella (kuva 1).

Kuva 1. Niemenmäen paikallisesti arvokas harjualue. (Pirkanmaan arvokaiden harjualueiden inventoinnin tarkistus 2014 - paikallisesti arvokkaat kohteet.) Ottoalue ympyröity vihreällä.

Ottoalue kuuluu Kokemäenjoen vesistöalueen Lavajärven valuma-alueeseen (35.592). Alueelta ei ole suoria pintavesiyhteyksiä alueen vesistöihin. Lähin vesistö on noin 1,2 kilometrin päässä kaakossa sijaitseva Lavajärvi.

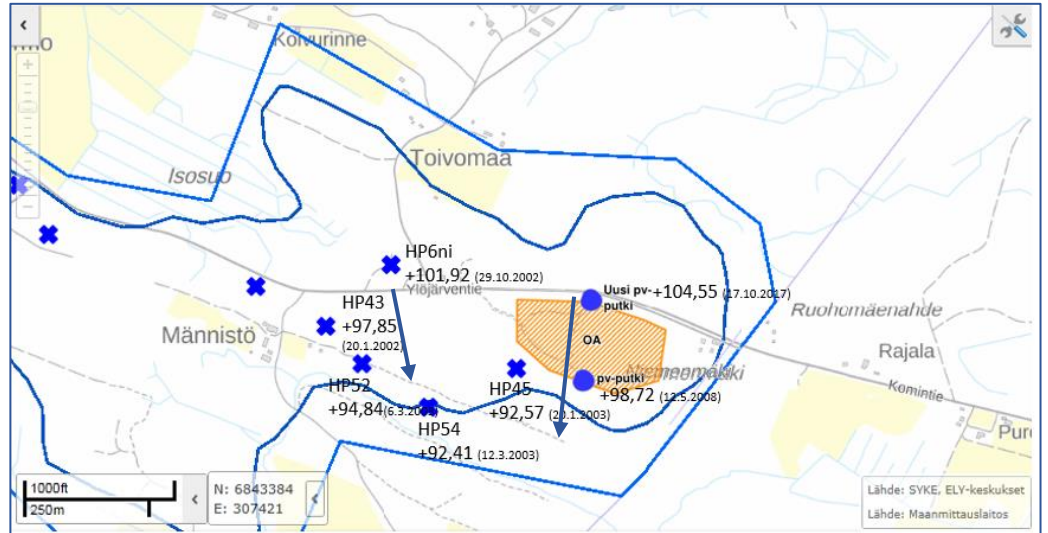
Ottoalueella ja sen lähiympäristössä ei ole havaittuja harvinaisia tai suojeltuja luontokohteita (Selvitys Ylöjärven luontokohteista 2013). Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Ruonanjoen Natura 2000 -verkon alue (SACFI0353002) ottoalueen itäpuolella noin 2 km päässä sekä Alholahden Natura-alue (SPAFI0353001) 5 km luoteeseen.

Ottoalueen läheisyydessä ei ole merkittäviä virkistys- tai ulkoilureittejä. (Pirkanmaan ulkoilu- ja retkeilykartta, Lipas-liikuntapaikkatietojärjestelmä).

4.1 Pohjavesiolosuhteet

Ottoalue sijaitsee Lintuharjun (0293251B) vedenhankintaan soveltuvan (II-lk) pohjavesialueen itäosassa. Pohjavesialueen pinta-ala on 2,74 km² ja varsinaisen muodostumisalueen 1,62 km². Sen määrällinen ja kemiallinen tila on hyvä eikä alue ole riskiarviokohde. Pv-alueen antoisuudeksi on arvioitu 1 100 m³/d (Hertta).

Ottoalueen länsipuolella pohjaveden pinta-ala (N2000) ja kaakkoispuolella pohjaveden pinta-ala + kemiallinen virtaussuunta on pohjoisesta etelään (kuva 2).

Kuva 2. Pohjavesien havaintoputket (Hertta) sekä ottoalueen pv-putket ja niiden vedenkorkeudet.

Ottoalueen etelärajan tuntumassa sijaitsevassa havaintoputkessa pohjavesi on ollut tasolla +98,72 (12.5.2008). Viimeisimmässä mittauksessa kyseisessä putkessa ei havaittu vettä. Putken yläpään korkeus on +110,31 ja pohja tuli vastaan 13 metrissä. Pohjaveden pinta on täten tason + 97,31 alapuolella.

Pohjoisrajalle 17.10.2017 asennetussa uudessa havaintoputkessa veden pinta oli tasolla + 104,55. Uutta havaintoputkea asennettaessa peruskallio tuli vastaan tasolla + 107,00, joten havaintoputkesta mitattu pohjavesi on kallion sisällä olevaa vettä. Kalliopinta laskee etelään mentäessä ja pohjavesi virtaa kalliopinnan päällä tai sen ruhjeissa.

5 TASAUSSUUNNITELMA JA SEN PERUSTEET

Suunnittelun pohjana on alueelta laadittu uusi 1:2000 -mittakaavainen numeerinen (Autocad) pohjakartta. Pohjakartta on laadittu Maanmittauslaitoksen korkeusmallia ja maastotietokantaa hyväksikäyttäen. Koordinaatistona ovat ERTS-TM35FIN/N2000.

Ottamisen eteneminen on esitetty laaditussa nykytilannekartassa (liite 5) sekä leikkauspiirroksin (A–A ...D–D, liite 7) ja toiminnan lopputilanne suunnitelmakartassa (liite 6).

Ottoalueen pinta-ala on 5,54 hehtaaria. Ottosuunnitelman mukainen kokonaisottomäärä on 646 000 m³ ja vuotuinen ottomäärä noin 64 600 m³.

Soran ottoa jatketaan ottoalueen keskiosista aiemman ottamisen yhteydessä muodostuneiden kuoppien alimmalta tasolta. Ottaminen suuntautuu ensin itään ja etelään. Viimeiseksi otetaan ottoalueen länsiosat, jolloin muotoilu- ja maisemointityöt voidaan aloittaa samanaikaisesti itäosissa soveltuvin osin.

Ottoalueen pohja tasataan suunnitelmakartan mukaisesti pohjois–etelä -suunnassa viettäväksi tasolle + 105,7 ... +,7. Pohjaveden pintaan nähden jätetään 4 metrin suojakerrospaksuus. Ottoalueen pohjoisosassa sorakerroksen alla oleva kalliopinta on korkeammalla. Jos kallion pinta tulee vastaan ennen tavoiteltua pohjatasoa, kalliopinnan ja ottamisen pohjan väliin jätetään 1 metrin sorakerros.

Ottoalueen ja sen pohjoispuolelle kulkevan Ylöjärventien väliin jäävän suojavaikkeen puusto säilytetään suojaamaan tienvarsinäkymää ottoalueelle. Ottoalue merkitään maastoon lippusiimalla sekä varoituskilvin.

6 YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO

Toiminta koostuu kaivuusta, kuormauksesta ja kuljetuksista, joita tehdään pyöräkuormajalla, kaivinkoneella ja kuorma-autoilla.

Tarvittaessa soraa lajitellaan eri jakeisiin seulomalla. Seulontaa tehdään tela-alustaisella seulontalaitteistolla, jota siirretään rintauksen etenemisen myötä. Seulontalaitteisto sijoitetaan montun alimmalle tasolle, samoin seulottujen tuotteiden varastokasat. Seulontaa tehdään kysynnän mukaan, arviolta noin 4–6 viikon jaksoissa 1–3 kertaa vuodessa.

Työkoneiden polttoainetta säilytetään tilavuudeltaan 3 m³ kokoisessa maanpäällisessä kaksoisvaippasäiliössä, joka on varustettu valuma-altaalla ja ylitäytönestimellä. Tankkauspaikan ja seulonta-aseman yhteydessä säilytetään öljynimeytysturvetta tai muuta imeytysainetta yksi paali/kone. Alueella ei suoriteta kaluston huoltoa eikä pesua.

Polttoaineiden säilytys ja tankkaus tehdään tukitoiminta-alueella, jolle rakennetaan suojaus maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi mahdollisissa vuoto- ja onnettomuustilanteissa. Suojaus tehdään tasoitetulle pohjamaalle asennettavalla HPDE-muovikalvolla, jonka päälle tiivistetään 20–30 cm hiekkaa ja/tai silttiä. Suojatun alueen reunat korotetaan. Suojusrakenteen periaatepiirros on esitetty liitteessä 9. Tukitoiminta-alue siirtyy alkuvaiheessa toiminnan mukana, oton edetessä tukitoiminta-alueen sijainti vakiintuu ottoalueen luoteisosaan nykytilannekartassa esitettyyn paikkaan.

Toiminnasta syntyy pieniä määriä yhdyskuntajätettä sekä hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä, esim. rautaromua. Jätteiden keräily keskitetään yhteen paikkaan ja jätteet toimitetaan käsiteltäväksi tai hyödynnettäväksi asianmukaisiin paikkoihin.

Kuljetusten määrä riippuu tuotantotilanteesta. Vilkkaimmillaan kuljetusliikennettä on keskimäärin 20–30 ajoa/vrk. Kuljetuksiin käytetään jo olemassa olevia tieyhteyksiä. Ottoalueelta on liittymä Ylöjärventielle, josta kuljetukset suuntautuvat käyttökohteidensa mukaisesti.

Ylöjärven tie on 6,5 metriä leveä päällystetty yhdystie, jonka keskimääräinen arkivuorokausiliikenne KAVL on 902 ajoneuvoa. Raskaanliikenteen osuus on 4,1 %. Liittymän kohdalla nopeusrajoitus on 80 km/h.

7 MAASTON MUOTOILU JA MAISEMOINTI

Ottotoiminnan edistyessä alue muotoillaan ympäröiviin maastomuotoihin soveltuvaksi suunnitelmakartalla (liite 6) esitetyllä tavalla ja palautetaan jälkihoitotoimenpiteillä metsämaaksi.

Ennen maisemointitöitä alue siistitään sinne kuulumattomasta materiaalista. Ottoalueen reunat luiskataan alueen reunoille varastoituja pintamaita hyödyntäen kaltevuuteen 1:3. Louhoksen pohjalle levitetään kasvualustaksi 30–40 cm paksu maannoskerros uuden biologisesti aktiivisen aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustan luomiseen.

Pintamailla täytettyjen ja verhoiltujen luiskien sekä alueen pohjan metsittyminen tapahtuu pääosin luonnonsiemennyksellä. Mikäli siemennys ei ole tuottanut riittävää tulosta 2 vuoden kuluessa ottotoiminnan päättymisestä, istutetaan alueelle sekapuustoa (havupuut/lehtipuut suhteessa 2:1) vapaakuvioisesti 2 500 tainta/ha tai kylvetään puunsiemeniä noin puoli kiloa hehtaarille.

Etelään ja lounaaseen suuntaavista rinteistä (Ylöjärven tien puoleiset rinnealueet) voidaan maisemointitöiden yhteydessä muodostaa ns. paahdelajistolle soveliaita ympäristöjä. Tällöin rinteet muotoillaan hiekalla ja alkuperäistä pintamaata levitetään ainoastaan laikuittain. Rinteille ei istuteta puustoa vaan paahdeympäristön lajiston annetaan kehittyä rinteisiin luontaisesti. Tarvittaessa kasvuston syntymistä tehostetaan kylvämällä siemenistä lisättäviä ei-uhanalaisia paahdekasveja, kuten pohjanmasmalaa, tunturikurjenhernettä tai keltamaitetta.

Maisemointi aloitetaan ottamisen vielä jatkuessa alueen niistä osista, joilla soranotto on saatettu loppuun eikä alueita tarvita tukitoiminnoille, ajoyhteyksille eikä varastointialueiksi.

8 YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Ottosuunnitelman mukaisesti toteutetusta ottotoiminnasta ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia lähialueen asukkaille eikä ympäristölle. Ottoalue sijaitsee harvaanasutulla alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä ole vaikutuksille herkkiä luonto- tai rakennetun ympäristön kohteita.

Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat ottojaksojen aikaiset ajoittaiset melu- ja pölyvaikutukset sekä onnettomuustilanteissa tapahtuvat mahdolliset öljy- ja polttoainevuodot. Näitä vaikutuksia estetään ja minimoidaan huomioimalla ne eri työvaiheissa. Ottamistoiminnan loputtua vaikutukset lakkaavat ja alue palautetaan jälkihoitotoimenpiteillä metsätaloukseen.

8.1 Melu ja pöly

Toiminnan aikaiset melu- ja pölyhaitat ovat jaksottaisia ja ne kohdistuvat lähinnä toiminta-alueeseen. Ottoaluetta ympäröivä puusto vaimentaa melua ja estää pölyn leviämistä Ylöjärventielle sekä asuinrakennusten suuntaan.

Pölylähteitä ovat liikenne, seulontalaitos ja varastokasat. Kuivien jaksojen aikana pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kuljetusreittejä kastelemalla. Lisäksi seulonnan yhteydessä aineiden pudotuskorkeudet pidetään mahdollisimman pieninä ja seulottavaa materiaalia kostutetaan tarvittaessa vedellä.

Melua syntyy lajitteiden kuormauksesta ja kuljetuksesta sekä ajoittain tapahtuvasta seulonnasta. Melua vähentää alueelle jo läjitetyt pinta-maavallit ja varastokasat. Seulontalaitos sijoitetaan montun alimmalle tasolle, jolloin ympäröivät maastonmuodot vähentävät melun ja pölyn leviämistä.

8.2 Vesistövaikutukset

Soranoton mahdolliset vesistövaikutukset koskevat lähinnä pohjavesiä, sillä sora-alueille ei juuri kerry hulevesiä, joiden kautta muodostuisi pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia. Soranoton suorat vaikutukset syntyvät muutoksissa pohjaveden muodostumisolosuhteissa, kuten pintamaiden poiston vaikutukset haihtumiseen ja pohjaveden suotautumiseen. Epäsuoria vaikutuksia ovat poltto- ja voiteluaineiden käyttöön ja varastointiin liittyvät vuoto- ja vahinkoriskit.

Ottoalueen pintamaat on jo pääosin poistettu. Pohjaveden muodostumisolosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset minimoidaan poistamalla jäljellä olevat pintamaat vasta, kun ottaminen ulottuu näille alueille. Maisemointityöt aloitetaan mahdollisimman pian ottoalueen niissä osissa, joissa ottaminen on saatu päätökseen.

Kaivutoimintaan liittyvien öljytuotteiden käsittely ja työkoneiden säilytys tapahtuvat ainoastaan tarkoitusta varten varatulla alueella eikä alueella suoriteta työkoneiden pesua eikä huoltoa. Työkoneet pidetään kunnossa ja niiden toimintaa tarkkaillaan työn aikana.

Alueella työskentelevä henkilökunta on ohjeistettu mahdollisten vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta ja työkoneiden yhteyteen varataan tarpeellinen määrä imeytystarvikkeita vuotojen varalta.

Kaivualuetta ei käytetä pinta- tai pohjavedelle vaarallisten aineiden varastopaikkana ja toiminnassa syntyvä jäte toimitetaan asianmukaisesti käsiteltäväksi.

8.3 Maisema ja luontokohteet

Ottoalue ei sijaitse merkittävällä maisema- tai kulttuurimaisema-alueella eikä sen lähiympäristössä ole herkkiä luontokohteita.

Maisemaan kohdistuvia muutoksia vähennetään siten, että ottoalueen ja Ylöjärventien välisen alueen sekä ottoaluetta ympäröivä puusto säilytetään. Maisemointi aloitetaan mahdollisimman pian ottoalueen niissä osissa, joilla ottaminen on saatettu päätökseen.

8.4 Tarkkailu

Toimintaa ja käytettävän kaluston kuntoa tarkkaillaan tuotannon aikana aistinvaraisesti. Häiriötilanteessa toiminta keskeytetään, kunnes häiriö on poistettu. Toiminnasta pidetään käyttö- tai työmaapäiväkirjaa.

Vahinkotilanteissa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin vahingon minimoimiseksi ja haittojen leviämisen estämiseksi. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi alueelliselle pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristöviranomaiselle.

Pohjaveden tarkkailemiseksi alueelle asennetuista pohjaveden havaintoputkista pohjaveden pinnan korkeus mitataan neljä kertaa vuodessa.

9 KAIVANNAISJÄTTEET

Toiminnassa syntyvät kaivannaisjätteet ovat pintamaan kuorinnasta syntyvää epäorgaanista ja orgaanista ainesta, kivennäismaata, humusta, kantoja ja hakkuutähteitä. Kaivannaisjätteet ovat ns. pilaantumaton eli luonnontilaista maa-ainesta, joka ei sisällä haitallisia aineita, joista aiheutuisi ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ottoalueen puusto on jo poistettu ja pintamaat poistettu noin 2/3 alalta. Poistamattomia pintamaita on ottoalueen laita-alueilla arviolta noin 6 500 m³. Ne läjitetään ottoalueen reunoille. Toiminnan loputtua pintamaat käytetään alueen muotoiluun ja maisemointiin ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma on liitteessä 8.

10 TOTEUTTAMINEN

Lupaa maa-ainesten ottamiselle haetaan 10 vuodeksi lukien luvan lainvoimaiseksi tulemisesta. Ottotoiminta toteutetaan tämän ottosuunnitelman ja luvassa määriteltyjen lupaehtojen mukaisesti.

Tällä hetkellä ottotoimintaa voidaan harjoittaa nykyisen maa-aineslupan puitteissa.

Tampereella 29.10.2017

Anne Tarvainen
Ympäristösuunnittelija

YMPÄRISTÖNSUUNNITTELU OY
Itsenäisyydenkatu 11, 33500 Tampere p. 0400 957 652

LIITTEET

1. Sijaintikartat
2. Kiinteistötiedot
3. Kaavaotteet
4. Lähimpiä kohteita
5. Nykytilannekartta 1:2000
6. Suunnitelmakartta 1:2000
7. Leikkauspiirrokset A ...D 1 : 1 0 0 0
8. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma
9. Suojausrakenteen periaatepiirros